

[Indenrigsministeren.]

anden Vej for mig at gaa end den, jeg gik: at tage Ansvaret for Kontraktens Afslutning uden at have Mulighed for ved Tilslutning fra Finansudvalgets Side at mindske det Ansvar, som nu personligt er mit. Dette Ansvar paatager jeg mig helt og fuldt, og det glæder mig, at det ærede Medlem Hr. Hauge her som ved anden Lejlighed, ogsaa under Samraadet i Finansudvalget, gav Udtryk for, at han var af den Opfattelse, at her i det væsentlige var naaet, hvad der kunde naas.

Det er ganske rigtigt, at den Kontrakt, som her er sluttet i 1928 med „Pennsult“, hviler paa den Forpligtelse, det amerikanske Selskab har paataget sig til at aftage et betydeligt Kvantum Kryolit, et Kvantum Kryolit op til 9 000 t, medens jo i de senere Aar det amerikanske Selskabs Aftagen af Kryolit stadig har været i Aftagende, i 1927—28 var det, saa vidt jeg ved, nede paa 2 500 t. Nu skal i den Periode, hvori den nye Kontrakt er gældende, det amerikanske Selskab aftage 9 000 t, og det var jo dette Kvantum, som overhovedet gav Mulighed for, at man kunde faa tilvejebragt de efter min Mening gunstige Vilkaar for Staten, der nu var skabt; thi hvis „Pennsult“ kun vilde have aftaget det Kvantum af 5 800 t, som de kunde faa fra Kryolitmine- og Handels-Selskabet, uden at dette behøvede derom at henvende sig til Ministeriet for at søge dettes Billigelse, havde der ingen Mulighed været for at opnaa de gunstige Betingelser. Altsaa, vel vil der i de kommende Aar være at afhænde et betydeligt Kvantum, men det er ogsaa Vilkaaret for, at vi kunde faa de gunstige Salgsvilkaar, der nu er tilvejebragt, og jeg siger, det er en daarlig Købmand, der ikke gerne sælger det mest mulige i det gunstigst mulige Øjeblik.

I øvrigt skal jeg sige, at jeg meget godt forstaar dem, der ræsonnerer som saa: lad os spare paa disse Værdier, hvem ved, hvor længe det kan komme til at gaa, og som gør det i tryk Tillid til, at den syntetiske Kryolitfabrikation aldrig vil kunne naa en Udformning, der gør det muligt for dens Produkter at konkurrere med den naturlige Kryolit. Men her skal man ikke være saa sikker i sin Sag. Paa mange Omraader kan den syntetiske Kryolit konkurrere med den naturlige, og det ikke mindst paa de Omraader, hvor det store Kryolitforbrug findes. Derfor tror jeg, at kan vi opnaa virkelig gunstige Salgsvilkaar baade i den gamle og den nye Verden,

saaledes at dette Aktiv virkelig kommer til at betyde en værdifuld Indtægtskilde for Staten, skal vi kende vor Besøgelses-tid og benytte den bedst muligt.

Det er ganske rigtigt, som det ærede Medlem sagde, at paa et Punkt er Overenskomsten med Amerikanerne ikke saa gunstig, som man kunde ønske det, idet den Pris af 14 Pund pr. t, som man havde i den tidligere Kontraktperiode, nu har maattet nedsættes til 12; dog med de Tillægsbestemmelser, som jeg i øvrigt ikke her i Tinget skal gøre Rede for, og som sikrer Staten en betydelig Andel i en eventuel Overpris. Men det er jo et Forhold, som det var ganske umuligt for Indenrigsministeriet paa nærværende Tidspunkt, da Kontrakten skulde sluttet, at gribe ind overfor, idet den faldende Verdensmarkedspris som Følge af formindsket Efterspørgsel maatte være bestemmende for det amerikanske Selskab.

Hvad nu det andet Spørgsmaal, som det ærede Medlem har fremdraget, Artiklerne i „Jyllandsposten“, angaar, skal jeg ikke her komme dybt ind paa de Betragtninger, det ærede Medlem fremførte. De er for saa vidt ogsaa mig uvedkommende og har egentlig kun Forbindelse med min Virksomhed i Indenrigsministeriet, for saa vidt som man har hævdet, at gennem Tillægs-overenskomsten af 1926 har Indenrigsministeriet under det ærede Medlem Hr. Hauges Ledelse ikke opnaaet, hvad der burde have været opnaaet.

Nu siger det ærede Medlem Hr. Hauge, at den Tillægsoverenskomst, som han havde faaet afsluttet, i alt Fald efter hans Opfattelse gav Staten betydelige Fordele og var saa god baade med Hensyn til at sikre Statens Interesser og med Hensyn til Kontrol med Salget og Produktionen, som det overhovedet var muligt. Jeg skal dertil sige, at jeg tror, at denne Tillægsoverenskomst indeholder det, som det paa det givne Tidspunkt var muligt at naa. Jeg tvivler meget paa, om det ærede Medlem ved at gaa frem ad den Vej, som han ogsaa omtalte, at berøve Kryolitmine- og Handels-Selskabet Koncessionen under Hensyn til, at det ved Rovdrift af Minen havde tabt Retten til at drive denne Virksomhed, havde opnaaet et bedre Resultat. Heller ikke tror jeg, at det vilde have været let gennem Afgiftsforanstaltninger at have fremtvunget en Ordning, der havde indeholdt væsentlig bedre Betingelser.

Men det, jeg lægger en meget væsentlig Vægt paa, er, at der gennem denne Tillægs-overenskomst er opnaaet det, som vi altid